

Examenul de bacalaureat național 2016

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 7

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

**ACTUL II
TABLOUL 2**

[...]

CATERINA: *Vrei să-ți spun adevărul? Îi urăsc.*

PETRU: *Ce ușor rostești cuvântul „urăsc”!*

CATERINA: *Sunt sinceră.*

PETRU: *Nu mă gândeam la sinceritatea dumitale față de mine, ci la felul categoric în care judeci și împarți oamenii. Eu mă încurc în sentimente, totul mi se pare mult mai complicat.*

CATERINA: *Dar aici nu e vorba de judecăți sentimentale. Sau, în orice caz, nu este esențial. Când știi precis că ai de făcut o anumită treabă, când lupți cu toate puterile pentru ceva, e firesc să împarți lumea în dușmani și tovarăși. E atât de simplu, încât mă mir că nu pricepi.*

PETRU: *Aș vrea. M-am gândit mult la lucrurile astea după ce ... Dar nu izbutesc.*

CATERINA: *Da. Pentru asta ar trebui să crezi în acel ceva.*

PETRU: *Mai pot eu crede? În jurul meu e numai întuneric. Asta (arată ochii) m-a scos din rândul oamenilor. Am un creier care gândește, o inimă care simte, brațe care ar putea munci. Dar ce folos! Sunt singur pe insula întunericului meu și toți ceilalți se găsesc dincolo, pe un alt tărâm.*

CATERINA: *Dacă nu vrei să întinzi mâna!*

PETRU (întinzând-o): *Și ce-aș găsi?*

CATERINA (luându-i mâna): *Alte mâini.*

PETRU (cu infinită speranță): *Caterina!* (Pauză. Apoi, crispat.) *Spune, Caterina, și de mine ți-e milă?*

CATERINA (consternată): *De tine?*

PETRU (emoționat): *Mai spune o dată așa.*

CATERINA (confuză): *Cum?*

PETRU: *Ca înainte.*

CATERINA: *De dumneata ...*

PETRU (cu disperare): *Ce neghiob sunt! Du-te!*

CATERINA: *Mi-ai promis că vii cu mine la școală.*

PETRU: *Du-te! Nu vreau compătimire. Mi-e silă de compătimire. (Violent.) Pleacă de aici!* (Caterina face câțiva pași înapoi. Cu disperare.) *Ai plecat? Caterina! Caterina!*

CATERINA: *Sunt aici!*

PETRU: *Caterina, trebuie să-ți spun. Eu te ... Nu, n-am voie ... Lasă-mă. Nu mă chinui. (Cu disperare.) Sunt un schilod.*

CATERINA: *Și eu te iubesc, Petru. (Fuge.)*

PETRU: *Nu-i adevărat, nu poate fi adevărat! E adevărat? Lumina mea!* (Iese după ea.)

(Horia Lovinescu, *Citadela sfărâmată*)

Scrive pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor *nu izbutesc* și *infinită*. **2 puncte**
2. Explică rolul virgulei în secvența *Și eu te iubesc, Petru*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să ilustrezi sensul conotativ al substantivului *ochi*. **2 puncte**
4. Precizează o temă a discuției dintre personajele din textul dat. **4 puncte**
5. Transcrie, din textul dat, două cuvinte/grupuri de cuvinte care sunt mărci ale adresării directe. **4 puncte**
6. Menționează o modalitate de caracterizare a personajului feminin, exemplificând-o cu o secvență semnificativă din textul dat. **4 puncte**
7. Prezintă rolul notațiilor autorului în textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului dramatic. **4 puncte**

9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, următoarea secvență din text:

PETRU: *Nu mă gândeam la sinceritatea dumitale față de mine, ci la felul categoric în care judeci și împarți oamenii. Eu mă încurc în sentimente, totul mi se pare mult mai complicat.*

CATERINA: *Dar aici nu e vorba de judecăți sentimentale. Sau, în orice caz, nu este esențial. Când știi precis că ai de făcut o anumită treabă, când lupți cu toate puterile pentru ceva, e firesc să împarți lumea în dușmani și tovarăși. E atât de simplu, încât mă mir că nu pricepi.* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *rolul lecturii în dezvoltarea personală*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

– să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**

– să ai conținutul adecvat argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**

– să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemple din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj* dintr-un roman psihologic studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales din romanul psihologic studiat;

– evidențierea unei trăsături a personajului ales, ilustrată prin două scene/secvențe comentate;

– ilustrarea a patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale romanului psihologic studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, incipit, final, tehnici narrative, modalități de caracterizare, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.);

– susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema romanului psihologic studiat se reflectă în construcția personajului.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.